

מישיבת נפש

מעייני חיזוק וזמננה מאוצרו של מרן הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

לענו וקחי נא
קול "אודיע אמונתך"
בארה"ק - 08-30-20-666
בארה"ב - 605-477-7011
בלאנדאן 44-3003730634

פנימיות הפרשה | קרבנה
במשנת מו"ר שליט"א | אל נפשי

שאלות המוגשות | נפשי
לפני מו"ר שליט"א | בשאלתי

מנין של כיסופים

הולך ומתעלה עד שמגיעים ליום הגדול - יום חתונתנו... יום מתן תורה...

"הרה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין ז"ע, כתב דבר נפלא בעצם הטעם שנקרא הי"ט של קבלת התורה 'חג השבועות' - על שם השבועות שקדמו למתן תורה - לפי שכל כולו נעשה ונוצר על ידי הגעגועים של השבעה שבועות לתורה" (אור"א תורה עמ' ר"מ).

"חג השבועות" - הוא לא רק שם, אלא מהות: חג שנעשה מכל אותם שבועות של המתנה, של ציפייה, של לב שלא נרגע; "געגועולד! רצוננו לראות את מלכנו..."

וכסאדם שואל את עצמו: במה אתכונן? מה אעשה? - התשובה האמתית היא: בכל דבר שתעשה - אם תעשה אותו באמת, ברצון, בפנימיות - הרי זו הכנה, אמירת תהילים, תיקון המידות, קדושה, לימוד התורה - הכול שזור, הכול עולה יחד.

"נשאלתי כמה פעמים מהי ההכנה הראויה לעשות לפני קבלת התורה. וכבר מילתי אמורה, מאחר שכל דבר-תורה יש בו כלליות שלמות כואת - שכל ענין דקדושה קשור ושזור אחד בחבירו - אוי בכל ענין שיתחיל האדם את הכנתו, אם יעשה אותו ברצון דקדושה ובכוונה הראויה, היא הכנה טובה, מועילה וראויה לקראת קבלת התורה, והשי"ת מקבלו בחן ובאהבה. ואין דבר העומד בפני הרצון הטוב, שלבסוף יגיע למכוון האמיתי מה שנדרש ממנו בעצמו, מה ששייך לכל אחד ואחד באופן אישי ממש, כפי שורש נשמתו וכפי שייכותו לתיקונו השלם" (שם עמ' של"ג)

מעל הכול היא נקודת הלב. הנקודה הפנימית. אותה השתוקקות טהורה: הנה זה בא, הנה אני עומד לקבל... כלתה נפשי, נכספה נשמת, להיות כלי לאור התורה...

"ובהגיע חג הקדוש הזה חג השבועות, נתחנן אליו ית', שיאיר פניו אלינו, וישם בלבנו אהבתו ויראתו לעשות רצונו להשתוקק להשי"ת לקבל את תורתו, ולהתאזר בהשי"ת לעולמי עד ולנצח נצחים, ויעזור השי"ת שנקבל את התורה עם כל ברכות התורה אנו וכל ישראל עם קדושו, אכי"ר" (אור"א תורה עמ' ש"ל).

יום נוסף עבר, יום חדש מגיע, ולבי הומה: מתי כבר אזכה לקבלת התורה...? - שבעה שבועות. תשעה וארבעים יום. יום אחר יום - סופרים, מונים, מצפים. לא סתם מניין של ימים, אלא מניין של כיסופים. כל יום שעובר - עוד נקושה על דלת הלב, עוד התעוררות פנימית: הנה זה מתקרב... הנה האור כבר עומד בפתח...

ספירת העומר אינה ספירה חיצונית בלבד, זהו גילוי עמוק של פנימיות הנפש. וכדברי החינוך הידועים: "להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף לליבנו, כעבד ישאף צל, וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף אליו שיצא לחירות, כי המניין מראה לאדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא" (אמור, מצוה ט"ז).

ספירת העומר אינה ספירה חיצונית בלבד, זהו גילוי עמוק של פנימיות הנפש

"כאשר הולך ובא קבלת התורה, צריכים התעוררות, כיסופים ורצונות חדשים ונוספים, רצונות של ספירת העומר, רצונות של מתן תורה. עצם ימי הספירה הם רצונות, שהרי לשם כך נתקנו (כמובא בר"ן סוף מסכת פסחים, שמרוב כיסופים לקבלת התורה החלו למנות, וכן בחינוך שטעם הספירה הוא 'כעבד ישאף צל'. וראה בליקוטי הלכות הל' דם א. ו. הכשר כלים ד, ל). ובפרט ע"פ עצותיו הק' של רביה"ק,

לבטא את הרצונות בפה; ע"י תורה, ע"י תפילה, ע"י הלימוד בספה"ק, ע"י ליקוטי תפילות, ע"י ליקוטי מוהר"ן, ע"י ליקוטי הלכות, ע"י התבודדות, לדבר להשי"ת: רבנו של עולם עזרי שארצה אותך, שלא ארצה שום דבר חוץ ממך..." (אור"א אמונה ותפילה עמ' צ"ה).

וככל שהימים מתקדמים, כך הלב מתרחב. יום אחר יום של תשוקה דקדושה. ורביה"ק האיר לנו דרך: לא להשאיר את הרצון חתום בלב - אלא לגלותו, להוציאו אל הפה. לדבר, לבקש, להתחנן. ריבון של עולם, זכני לרצות אותך באמת. זכני שלא ארצה דבר בעולם, רק אותך... רק את קרבתך... זו היא העבודה של ימים אלו - לא רק להתכונן, אלא להיבנות. לבנות בתוכנו כלי לבנות לב. לבנות רצון. כי כל אחד ואחד יש לו את קבלת התורה שלו. התורה שמאירה דווקא בו, לפי שורש נשמתו.

יום ועוד יום. נדבך על גבי נדבך. רצון על גבי רצון. עד שנבנית קומה שלמה של כיסופים. בניין חי, פועם, משתוקק

• שאלה • ידוע שימי הספירה מיועדים לעבוד על המידות, מה המידה הראשונה שצריך לעבוד על זה?
תשובה: "פארגינען יענעם" (להיות טוב עין ולשמוח בטובת הזולת).

• שאלה • מה העצה לשנות המידות רעות שנולדתי איתם?
תשובה: להתחבר עם יהודים בעלי מידות ולשהות בחברתם, ולהכניס בלב שמחה שיש להקב"ה כאלו יהודים בעולמו.

• שאלה • אני רגיל שיוצא מפי קללות כמעט בחוסר שליטה ואיני יודע לשית עצות בנפשי?
תשובה: צריך לדעת שעל פי רוב הקללות הם סכנה גדולה למקלל בעצמו.

• שאלה • האם ראוי לעסוק בסגולות שונות ואם כן באיזה?
תשובה: אין צריך להיות מונח בזה, אבל לפעמים אם יש לאדם משיכה לאיזה סגולה הרי הוא יכול לעשותה, אבל לא להתעסק מידי הרבה בזה. העיקר הוא לעשות לענין, כשצריך פרנסה יעשה השתדלות כפי ערכו וכשצריך שידוך יפנה לשדכן וכן הלאה, הכל במידה הנכונה מתוך בטחון בהשי"ת.

עלינו להיות מלאים שמחה ואושר על היחוס שלנו

מתוך שיחת הכנה לקבלת התורה לבחורים - ד' אייר תשפ"ו

שיוכל אדם לאחוז עצמו בשמחה בכל המצבים.

הדבר הראשון שלא להתבטל כלל. הבטלה היא העבירה הגדולה ביותר. הנה אנו נמצאים בעולם הזה וזכינו להיות יהודים, ואנו יודעים בכל עת ורגע מה לעשות, שיהיה לנו אמונה, ולעסוק בתורה ובמצוות בכל עת ורגע.

אם במקום זה הוא מדבר דברים בטלים, ועוסק בפוליטיקה של הבל, הרי זו עבירה שאין כמותה.

אנחנו זכינו להיות מבני ישראל, הנבראים החשובים ביותר מכל הבריאה, גבוה יותר ממלאכים ומשרפים, בנים אנחנו לה' אלקינו, אין מיוחסים כמונו בכל העולם.

עלינו להיות מלאים שמחה ואושר על היחוס הטוב שלנו. לעסוק בתורה בשמחה, ולהיות תמיד בשמחה, ולקבל פני כל אדם בשמחה.

וכמו שכתוב במשנה הקדושה ה'וי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות'.

להיות בעצמו בשמחה, וכן לשמח אחרים, ולעסוק בתורה ובקיום המצוות. אשרינו מה טוב חלקינו, שתזכו להתחזק בזה לעולמי עד ולנצח נצחים.

מה העצה להרגיש התלהבות בשעת התפילה.

ההתחלה היא בפרוש-המלות בפשטות, עוד פעם ועוד פעם, עד שזוכים להתחיל להרגיש יותר ויותר פנימיות.

והעיקר לא לדחוק את השעה. לעשות בעבודת ה' לאט לאט, לסור מרע ולעשות טוב, וכך יזכה בוודאי להתקרב להש"ת.

הבחורים מבקשים לשמוע דברי חיזוק במעלת לימוד התורה כהכנה לעבודת התפילה.

אשריכם אשריכם - יש הרבה מאד דרכים עקומים בעולם, הקב"ה עזר לכם שיש לכם את הדרך האמיתית של התורה הקדושה.

הקב"ה יעזור שיתמשך ממכם דורות ישרים מבורכים, עוסקים בתורה ובמצוות, לעולמי עד ולנצח נצחים - חזקו ואמצו.

הבחורים שואלים מה עיקר העבודה בימי הספירה, וההכנה לחג השבועות.

אנו מתכוונים ליום קבלת התורה הקדושה, המצוות הקדושים, מדאורייתא ומדרבנן, אם נזכה להתחדש בזה כראוי, הרי זה חשוב בעיני הקב"ה ממש כקבלת התורה.

אשריכם ואשרינו שאנו זוכים לדעת מהאמת שבאמת, שאנו זוכים לדעת מה' אלקינו אמת, משה אמת ותורתו אמת. אשרינו מה טוב חלקינו.

מה הדרך לזכות להרגשת המתיקות בלימוד התורה.

הכלל הוא על כל דבר שאנו רוצים לזכות, יש לומר תהילים. בספר תהילים כלולים כל הרצונות של בני ישראל. ואחר אמירת תהילים יבקש בלשון אידיש כל מה שהוא רוצה להושיע.

הבחורים מבקשים לשמוע מהי הדרך

ואם בזאת

הנהגת העולם תלויה בהנהגתו של כל אחד ואחד. וכפי שמפרש הבעש"ט ז"ע את הכתוב (ויקרא כו כז) "ואם בזאת וכו' והלכתם עמי בקרי, והלכתי עמכם בחמת קרי", שאם תסתכלו על העולם והנהגותיו במקרה ולא תאמינו שהכל בהשגחה פרטית ח"ו, אף אני אלך עמכם בחמת קרי ח"ו, דהיינו שהשי"ת יתנהג עם האדם באופן שאכן יהיה נראה לו שהכל מתנהג אך במקרה וטבע, היפך השגחה [אשר היא הנהגה שיש בה חימה] ח"ו.

כי השי"ת יכול להסתיר את השגחתו ולהלביש הכל בסיבות ועילות עד שהכל נראה כמקרה ומביא לידי כפירה ח"ו, לעומ"ז כאשר האדם חי באמונת ההשגחה, וזכה הוא שמראים לו השגחה, וככל שמוסיף בהנהגה זו, כן מוסיפים להראות לו השגחה יותר ויותר עד שזוכה לראותה עין בעין.

(כדת נפש משיבת - מאמר עם לבבי אשיחה)

שתהיו עמלים בתורה

עה"פ אדם לעמל יולד, אומרים חז"ל 'לעמל פה', זהו פסוק מפורש (שתכלית האדם הוא לעמל, והיינו לעמל פה). לעמל-פה הכוונה לומר הרבה (ואגן אסאך). לוקחים שטיקל גמרא אומרים את זה שוב ושוב עד שמבינים את זה טוב. כשכבר מבינים את זה לוקחים עוד שטיקל גמרא, אומרים את זה שוב ושוב, "וואס מער מ'האט עמל-פה שטייגט מען מער" (ככל שיש יותר עמל פה צומחים יותר).

וברוך ה' יש היום סייעא דשמאי, הרבה בחורים, הרבה אברכים שכבר עברו את כל הש"ס, יותר ממה שהיה בדורות הקודמים. לומדים, סאיז גישמאק צו לערנען, ולומדים, עוברים ש"ס, ושוב עוברים ש"ס, ואשרינו שאת העולם-הזה עוברים בלימוד התורה.

כי אדם לעמל יולד - לעמל פה - מזה אסור להתעייף. הטבע הוא שאדם מתעייף מעמל, אבל כאן (מעמל פה) אל תתעייף. תלמד.

הרי ידוע מרביה"ק הכה של הדיבור, א גיוואלדיגער כח (כח אדיר), בן אדם מדבר הייליגע דיבורים, נכנס בו קדושה, ותלילה להיפך ה' ישמור.

ומה שמדברים עם חברים, צריך שיהיה בענין התמדה, בענין שמירת הברית, בענין להתנהג בזה העולם כמו שצריכים להתנהג, אין דבר אחר.

וכשאוחזים בדבר שכזה איז מען דער גליקליכסטער מענטש אין דער וועלט (הרי זוכים עי"ז להיות האדם המאושר ביותר בעולם).

ברוך ה' שאנחנו יודעים מהענין של עמל-פה, כמובן שזה צריך לבוא יחד עם שמירת הברית, שיהיה במסירות נפש ממש, ממש מסירות נפש, מתרגלים ונעשים שומרי הברית.

ללמוד תורה עם שמירת הברית זה הגן-עדן בעצמו, זהו נצחיות, זה עולם-הזה, זה עולם-הבא, ברוך ה' שאנחנו עומדים בדבר זה, וכשיש את שני הדברים הללו, תורה עם קדושה, איז מען א מלאך, העכער וי א מלאך, העכער וי השרף (זוכים להיות מלאך, יותר ממלאך, יותר משרף), ואת זה צריכים לרכוש בעולם הזה.

(בישיבת ברסלב בני ברק - ב' דר"ח אדר ב' תשפ"ד)

אחזתיו ולא ארפנו

עול תורה

מרגלא בפומא דאינשי להתבונן כיצד עושים את ההכנה הראויה לקראת חג השבועות הבעל"ט - כיצד מכינים עצמנו להיות כלים ראויים לקבל את התורה הקדושה.

ובכן, ההכנה הטובה והראויה ביותר, אשר לא רחוקה היא ולא בשמים היא, בפ"ך ובלב"ך לעשותו - היא על ידי קבלת עול תורה (כפי שיתבאר ענינה להלן בעז"ה), זאת היא ההכנה הנכונה והראויה לקראת חג השבועות, חג מתן תורה.

ומהי קבלת עול תורה, כפי שפירש הרמב"ם, את דברי התנא (פ"ג מ"ה) "המקבל עליו עול תורה" - "התמדת הקריאה!" (הביאו התו"ט שם), שיקבל האדם על עצמו להתמיד ללא הרף בלימוד התורה, לקרוא את דברי התורה הקדושה פשוטו כמשמעו! כמו שדקדק הרמב"ם בלשונו: התמדת 'הקריאה' ואת זה צריך לעשות בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך - בכל המקומות והזמנים שנמצא בהם האדם, תמיד תמיד יש לעסוק בתורה בפיו, במקרא, במשנה ובגמרא, בהלכה, באגדה ובספרים הקדושים.

זהו הפשט הפשוט של צו השי"ת בפרשת 'שמע', בסוף פרשה ראשונה של אהבת ה' וקבלת עול מלכות שמים: "ודברת במ בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך". וזאת היא הדרך לבא על ידה לקיום תחילת הפרשה: "ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך", הדרך של אהבת התורה והשקידה על דלתותיה תמיד.

התמדה בכל המצבים

עוד משמעות יש בפסוק "בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך" - בכל המצבים ששרוי בו האדם, תמיד יש לו לדבוק בתורת ה'. שהרי על האדם עוברים כמה מיני עיתים ומצבים, לטב ולמוטב ה' ירחם, ויש לו לאדם למסור נפשו ולעסוק בתורה בכל המצבים, באמצעות אהבת התורה אשר זכה בה, ועל ידי המים רבים אשר לא יוכלו לכבות את אהבת התורה אשר בו, והתורה נקטה בלשון כללי של "בשבתך בביתך" וגו' - כלומר בכל הזמנים והעתים ללא יוצא מן הכלל.

ולמעשה היא גם הלכה פשוטה ברמב"ם, אשר נפסקה גם בשולחן ערוך בריש הלכות תלמוד תורה (יו"ד סימן רמ"ו סעיף א): כל איש מישראל חייב בתלמוד תורה; בין עני ובין עשיר, בין שלם בגופו ובין בעל יסורים, בין בחור, בין זקן גדול, אפילו עני המחור על הפתחים, אפילו בעל אשה ובנים - חייב לקבוע לו זמן לתלמוד תורה ביום ובלילה, שנאמר (יהושע א, ח): "לא ימוש ספר התורה הזה מפיך והגית בו יומם ולילה". ובסעיף ג' שם: עד אימתי חייב לתלמוד, עד יום מותו,

שנאמר (דברים ד, ט): "ופן יסורו מלבבך כל ימי חיך".

לאחוז בהשי"ת כביכול

ואהבת התורה והעסק בה תמיד, היא אהבת השי"ת, פשוטו כמשמעו! והרי הוא כאילו אחוז בדבוק בהשי"ת כביכול. כי כן אמרו בוהר (ח"ג דף טא ע"א): ובמה אחידו ישראל בשמא קדישא [במה מתאחזים ישראל בשם הקב"ה] בגין דזכו באורייתא [על ידי זכיתם הגדולה בתורה] דכל מאן דזכי באורייתא זכי ביה בקוב"ה [מי שזוכה בתורה זוכה בהקב"ה]. כי התורה היא התגלות שמו של הקב"ה כביכול, ועל ידה אוחזים כביכול בהקב"ה.

”וצריך לדעת זאת ולחרוט עמוק בלב, שכאשר לומדים תורה, לומדים את הקב"ה, כי מכל לימוד בין של תורה שבכתב ובין מתורה שבעל-פה, יתגלו לעתיד לבא - בעת שיחיו חיים נפלאות בהקב"ה

וכן אמרו במדרש (שמות רבה לג א): אמר הקב"ה לישראל, מכרתי לכם תורת, כביכול נמכרתי עמה. ע"כ. החזיקו בתורה ואתם מחזיקים בהקדוש ברוך הוא, כי באמצעות קנייתכם את התורה - קונים כביכול את הקב"ה.

וצריך לדעת זאת ולחרוט עמוק בלב, שכאשר לומדים תורה, לומדים את הקב"ה. כי מכל לימוד בין של תורה שבכתב ובין מתורה שבעל-פה, יתגלו לעתיד לבא - בעת שיחיו חיים נצחיים - השגות נפלאות בהקב"ה, והם מלובשים וטמונים בתנ"ך, במשניות, בבריות ובהיות דאביי ורבא ובהלכות התורה, אשר לומדים בהאי עלמא. כלומר, אלו האמצעים המעולים ביותר להיות אחוזים ממש בהקב"ה, "אחזתיו ולא ארפנו" - לעד ולנצח נצחיים.

התפקיד הנעים ביותר בעולם.

זהו תפקידנו בעולם, ורק על ידי זה נבא לתכלית שלשמו באנו לזה העולם - ליכות לחיי עד, להתענג על ה' ולהינות מזיו שכינתו (תחילת מסילת ישרים).

ולמעשה אין הדבר קשה כמו שמסית הבעל-דבר, כי הרי יש בתורה הק' נעימות עצומה, ואנו צריכים רק לבא ולקחתה. אמנם בתחילת הדרך היא נראית כעול וכמשא, אבל כאשר מרגיל עצמו בהתמדת התורה - אין בעולם נעימות גדולה מזו. וזה לשון רביה"ק (ליקו"ט סי' ע"א): "אשרי הזוכה להרגיש נעימות התורה. כי יש נעימות בתורה, וזהו העיקר, לזכות להרגיש את מהנעימות שיש בהתורה".

הנני רגיל להביא עצה טובה ומועילה מאד בשם הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע, אשר ביקש שיתפרסם הדבר בעולם... עצה זו בנויה על דברי יעקב אבינו ע"ה "ויאמר אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה". בפסוק זה, כותב הרה"ק מלובלין זי"ע, מרומז יסוד גדול בעבודת האדם את בוראו.

כי הנה אצל האדם יש שני מחנות דקדושה: המחנה האחד הוא המת, שיש לאדם מוח קדוש, בו שוכנים: האמונה הקדושה, דעת תורה, האמונה בהשי"ת ובתורתו ובהשגחה הפרטית, השתוקקות וכיסופין ורצונות טובים, ועין טובה על הבריות.

המחנה השני דקדושה הוא הפה, כלומר, ריבוי דיבורי הקדושה; שהאדם ממלא את פיו בתורה ותפילה, אמירת תהילים ושיחה בינו לבין קונו. חלק זה הוא מצד 'עשה טוב' שבדיבור. ואילו היסוד מרע' שבדיבור הוא להזהר מפני דיבורי לשון הרע ורכילות.

ועל זה בא הכתוב להודיענו: 'אם יבא עשיר' - הוא הסטרא אחרא, 'אל המחנה האחת' - הוא המת, 'והכהו' - שיבלבל את מוחו ברוחות רעות ובמחשבות זרות של תאוות רעות ואפיקורסות, שעל ידם נחרב רח"ל המת - המחנה הראשון, על זה באה העצה: 'והיה המחנה הנשאר לפליטה', החזק היטב במחנה השני, היינו בדיבור, ואל תרף, הרבה באמירת דיבורים קדושים ללא הרף, עד שהם יתחילו להאיר לך, ובכך זה יחזור אליך גם המחנה הראשון, היינו המת והמחשבות הטובות.

אמנם המחנה האחד, המת, הוא ביד ה', ואליו נשואות עינינו שהמת יאיר לנו ונחיה במוחין דגדלות ולא להיפך ח"ו, אבל המחנה האחר, היינו הדיבור, הוא ביד האדם. ולכן העצה היעוצה היא, שעל האדם להשתמש רבות בפיו, לפתוח פיו ויאירו דבריו, לעסוק בדיבורי תורה ודיבורי תפילה ודיבורי זכות על חבריו, תמיד תמיד ללא הרף, כי הם חיינו ואורך ימינו, ובהם נהגה יומם ולילה, ואז יזכה להארת המוחין גם כן. וזאת ועוד אחרת, על המחנה האחד של המת קשה מאד לשלוט, ובפרט בזמננו, שהוזהמא של דור המבול ודור ההפלגה היא בהתגברות כואת, אזי, בשעה קשה זו, אין לך יפה מלהתפס למחנה האחר של הדיבור והזעקה להשי"ת, ועיי"ו ינצל גם המחנה הראשון של המוח.

בין אכזריות לחינוך

ב"ה יום ב' לסדר בשלח י"ב שבט תש"ל פעה"ק ירושלים ת"ו בב"א

ואולי אז עוברים על הלאו של "פן יסיף להכותו" (יברים כה, ג), שהוא לאו דאורייתא שחייבים עליו מלקות (ואם גם על קטן חייבין מלקות, צריך לעיין בזה, אבל עבירה בודאי יש).

אני זוכר מזמן רב שאמרת, שאם רוצה להכות ילד בשעה שאינו בכעס, אז מועילה ההכאה, וגם אין הילד לומד את עצמו מדת האכזריות, לא כן כשהוא בכעס.

ראיתי פעם שהחינוך הכי הטוב הוא איך שהאבא והאמא מתנהגים.

אמי מורתי ספרה לי, שפעם בימי ילדותה היתה עומדת בין חברותיה בחצר, ושמע אביה שהיא הוציאה קללה, או שבועה מפיה, וקרא אותה לבית בפנים, וביישוב הדעת נתן לה כמה מכות קלות ע"ז, ומאז לא הוציאה מפיה דיבורים כאלו.

לפני כמה זמן שמעתי מחברי הרה"ח ר' משה קרעמער שליט"א, שמר אברהם בעל ביאור הליקוטים גם מובא שצריכים להכות בקל ומעט, בעת הצורך. ומביא את מאמר חז"ל בגמרא (בבא בתרא כא ע"א) "כד תמחי לינוקא, לא תמחי אלא בערקתא דמסאני" (כאשר תכה לילד, לא תכה אלא ברצועה של סנדל), והכוונה בדבר שאין מכאיב הרבה. וכל כונת רבינו היתה להוציא את הרע ולברר את הפסולת הנספחה למצוה הזו.

ה' ימלא את כל משאלות לבך לטובה ולברכה בנחת ובנקל, ותראו מלא חפנים נחת מכל יוצאי חלצים.

הדו"ש וטובך בלב ונפש חפצה

יעקב מאיר שטער

אל כבוד ידיד נפשי ולבבי האברך היקר... שליט"א מכתבך הגיעני.

[...] ואודות שאלתך בענין הכאת הילדים [א"ה: שמשמע מהנכתב בא"ב [ספר המידות] שרביה"ק הקפיד שלא להכות הילדים], ממש לפני זמן לא רב דברתי מזה עם חברים (וגם כמדומני שאמרת להם שאתה שאלת את זה ממני).

זה ברור שרבינו לא שינה כקוצו של יוד מהגמרא הקדושה, וכל דיבוריו הוא כשיטת הלימוד של התורה הקדושה בכללות, כדוגמת תנא שאומר הלכה, אומר זאת למבינים ויודעים עוד ידיעות רבות שאמנם סותרים את זו ההלכה, אך סומך עליהם שהם מבינים על איזה אופן כיון בזה ההלכה, כמו שכל הש"ס מלא ב"הכא במאי עסקינן" ו"במה דברים אמורים", כי ע"י ידיעת ההלכות האחרות היה ברור לו שהם מבינים את ההלכה באופן שלא יסתור ע"י שום הלכה אחרת כמובא.

וכן דברי רביה"ק היו מבוררים לתלמידיו כוונתם ועומקם לכל אחד (וכמו שכתבת מר' נפתלי רייכמאן (שליט"א) [זצ"ל]) שע"פ רוב מכים את הילדים להשקיט את הכעס, וזו ודאי עבירה להכות יהודי בשביל שאני שרוי במצב של חרון אף, ואין לי מי להכות כי אם לקטן שאינו יכול להנצל ממני ולהתגונן על עצמו, האם זה יושר?

סיפורים ולקחיהם | מאת מו"ד שליט"א

נפשות חסידי

גם בחורים החרדים לדבר ה', כי לא יכלו לעמוד בנסיון הרעב. רק יחידים ממש הצליחו לעמוד בנסיון הקשה, כמו אבי ע"ה, רבי עמרם בלויא, רבי אהרן קאצינעלבויען, רבי יעקב רבי דובטשעס, ועוד כמה יהודים יקרים, שהתגברו על ייסורי הרעב הקשים, ולא הלכו לשם, ולמען שמו ית' ויתרו על קערת האורז שכל כך חיונית ונחשקת היתה לכל אנשי העיר המורעבים שהגיעו כמעט עד שערי מות.

ואם אמנם אלו שלא עמדו בנסיון נפלו ל"ע והלכו לאבדון, הרי שאלו שעמדו במס"נ לא ליהנות ממפירי התורה, הקימו בתים לתפארת ודורותיהם נמשכים עד היום הזה, אשרי חלקם.

זכורני, בתקופה שלפני המדינה, שקמו ארגונים של לוחמים ע"י החילונים, כמו אצ"ל וכדו', הרבה צעירים נמשכו לשם, ורבים התפקרו ועזבו את שמירת התורה, והדבר עשה שמות בקרב היהדות הנאמנה. שאלתי אז את אבי ע"ה: מה יהיה? וכי תשתכח תורה מישראל ח"ו?

והשיב לי בדברי ניומים, שבימי צעירותו, היה המצב גרוע פי כמה, כי אז שרר בארץ רעב נורא, והגיע אחד ממנהיגיהם (ד"בבוטינסקי שר"י), והקים ארגון של התפרקות מתורה ומצוות שנקרא "גדוד העברי", שם חילקו מזון ביד רחבה לכל דורש. ועקב ייסורי הרעב הכבד נהרו לשם המון העם, כולל

אם
בחקתי
תלכו

ניצוץ אחד! | ניצוץ קודש ממאמרי ומכתבי מורינו שליט"א

הבהלה היא הקללה הראשונה לרמוז שהיא אם כל הפורעניות - ע"כ יפעל כל דבר ביישוב הדעת